

17 november 2005

[Bron NU-Banken krijgen toegang tot burgerservicenummer](#)

DEN HAAG - Banken moeten toegang krijgen tot het toekomstige burgerservicenummer ([BSN](#)) om mogelijk verdachte transacties te kunnen tegengaan. Dat heeft minister [Zalm](#) van Financiën donderdagavond gezegd in een debat met de Tweede Kamer. Het BSN, dat het huidige sofinummer gaat vervangen, bevat relevante gegevens als naam, adres en woonplaats. Banken kunnen nu niet goed de identiteit controleren van klanten, omdat de Wet Bescherming Persoonsgegevens hen verbiedt de basisadministratie van de gemeente (GBA) te raadplegen. De [VVD](#) en het [CDA](#) pleitten ervoor financiële dienstverleners toch weer toegang te geven tot het GBA en het BSN.

Zalm gaat voor de "hoofdprijs" en dat is volgens hem het BSN. Niet alleen overheidsinstanties zouden dan inzicht krijgen in dit persoonlijke nummer, maar ook financiële instellingen die moeten nagaan of er iets verdachts is.

Fraude

Banken krijgen daardoor een beter controlemiddel om identiteitsfraude te bestrijden. Ook leidt toegang tot het BSN tot minder administratieve lasten, aldus Zalm.

Privacy

De privacy van de betrokkenen moet wel worden gewaarborgd. Zalm is over de kwestie in gesprek met de Nederlandse Vereniging van Banken en het Verbond van Verzekeraars en zal daar begin volgend jaar op terugkomen.

Het kabinet streeft ernaar het BSN per 1 januari 2006 in te voeren. Maar het wetsvoorstel dat dat mogelijk moet maken, moet nog worden besproken door de Tweede en vervolgens de Eerste Kamer. Doel van het nummer is om de (technische) uitwisseling van gegevens tussen burgers, overheid en allerlei instanties eenvoudiger te laten verlopen. Mensen hoeven dan nog maar een keer allerlei basisgegevens aan overheidsdiensten te verstrekken.

Minister Gerrit Zalm Nominatie Big Brother Award

Minister Gerrit Zalm is genomineerd vanwege zijn voorstel in de Kamer op 17 november 2005 om de banken toegang te geven tot het nieuwe burgerservicenummer, ver voordat de beoogde wet is aangenomen door de Kamers. Het wetsvoorstel voor de invoering van het burgerservicenummer is pas in oktober 2005 ingediend bij de Tweede Kamer. Het BSN gaat het sofinummer vervangen, en als het aan het Kabinet had gelegen, was de wet al op 1 januari 2006 in werking getreden. Aan het BSN zijn de actuele naam-adres-woonplaats gegevens gekoppeld uit de Gemeentelijke Basis Administratie. Het is de bedoeling om dit unieke registratienummer ook in de zorg en in het onderwijs te gebruiken; het nummer heet dan respectievelijk Zorg Informatie Nummer (ZIN) en Onderwijsnummer.

Volgens minister Zalm moeten alle financiële dienstverleners toegang krijgen tot het BSN, wat hij "de hoofdprijs" noemt. Banken krijgen daardoor een beter controlemiddel om identiteitsfraude te bestrijden. Ook leidt toegang tot het BSN tot minder administratieve lasten, aldus Zalm. Wat de privacy betreft kondigde de minister aan dat hij zijn plannen begin

2006 verder ging bespreken met de Nederlandse Vereniging van Banken en het Verbond van Verzekeraars.

De jury acht de wens van minister Zalm niet alleen erg voorbarig, maar ook niet onderbouwd. Daarmee illustreert zijn uitspraak een belangrijke trend in 2005; van overhaaste invoering van wetgeving die inbreuk maakt op fundamentele vrijheden waarbij alle nadruk ligt op 'zo snel mogelijk doen' in plaats van 'zo goed mogelijk nadenken over de noodzaak en effectiviteit'.

Bestrijding van identiteitsfraude lijkt als doel nogal vergezocht, aangezien voor het openen van een bankrekening een geldig legitimatiebewijs verplicht is. Bovendien hebben de meeste banken eind 2005 hun rekeninghouders al gevraagd om een kopie van hun paspoort in te leveren, voorzover ze dat nog niet hadden.

Twee dagen voor de opmerking van Zalm, op 15 november 2005, had de vaste Kamercommissie een eerste lading vragen afgevuurd op verantwoordelijk minister Minister Pechtold van bestuurlijke vernieuwing en koninkrijksrelaties, mede geïnspireerd door een sterk kritische brief van het College bescherming persoonsgegevens.

Een van de belangrijkste kritiekpunten van het College is het ontbreken van een strikte afbakening in de wet. Als de bedoeling van het burgerservicenummer is dat overheidsdiensten makkelijk onderling informatie kunnen uitwisselen, dan moet de wet ook expliciet gebruik door het bedrijfsleven uitsluiten, stelt het College. De minister weigert dat echter pertinent. Terwijl het bedrijfsleven, bij monde van VNO/NCW nu juist popelt om toegang te krijgen tot actuele adresgegevens, met name van klanten die verhuizen en al dan niet expres hun nieuwe adresgegevens niet doorgeven, bijvoorbeeld om verlost te raken van hardnekkige direct marketing.

Bovendien waarschuwt het CBP dat ten gevolge van het BSN de identiteitsfraude juist zal toenemen. "Door de veel bredere toepassing van het BSN zal deze vorm van identiteitsdiefstal aanzienlijk lucratiever worden en dus vaker voorkomen en grotere gevolgen hebben. Het wetsvoorstel gaat aan dit probleem voorbij."

De Minister had deze kritiek kunnen voorkomen als hij zich meer aangetrokken had van het advies van de Raad van State, eerder in 2005. De Raad constateerde dat het voorstel alleen over de burger sprak als object; "Van rechten van de burger is dan ook weinig sprake". Daarom begreep de Raad de naamgeving niet: "[...] het [verbaast] de Raad dat gekozen is voor de benaming 'burgerservicenummer'; een meer neutrale aanduiding als 'algemeen registratienummer' of iets dergelijks ligt naar zijn oordeel meer voor de hand".

De Raad was niet gerust op de gevolgen voor de privacy. "Het BSN is in principe openbaar: het zal worden vermeld op identiteitsbewijzen; bedrijven kunnen het BSN langs die weg dan ook registreren en gebruiken. [...] Het zal in de praktijk niet tegen te houden zijn dat het BSN van diverse personen ruim bekend wordt, en soms zelfs op het internet opduikt; door het combineren van de gegevens die dat oplevert ('data-mining') kan dan een indringend beeld van zo'n persoon worden opgebouwd."

ANP, Banken krijgen toegang tot het burgerservicenummer (17.11.2005)

http://www.nu.nl/news/627857/11/Banken_krijgen_toegang_tot_burgerservicenummer.html

Brief Minister Zalm, Beantwoording gestelde vragen tijdens plenaire behandeling Wet MOT/

Wid (21.11.2005)

http://www.minfin.nl/default.asp?CMS_ITEM=MFCWDAD3FB0A792EA4BB28B4DB32388F1B0A8X2X44135X27

Column jurylid Karin Spaink in het Parool, Het sofi-nummer maakt promotie (13.12.2005)

<http://blogger.xs4all.nl/kspaink/archive/2005/12/13/70402.aspx>

CBP, Wetgever dient risico's van BSN aanzienlijk beter te ondervangen (25.10.2005)

http://www.cbpweb.nl/documenten/uit_z2005-1198.shtml

Wetsvoorstel Burgerservicenummer (22.09.2005)

http://www.minbzk.nl/persoonsgegevens_en/gemeentelijke/parlementaire/brief_aan_de_tweede_1

Programmabureau Burgerservicenummer

<http://www.programmabsn.nl/>